

Poština
pavšalirana.Uredništvo
in
upravnništvo
lista je
v Ljubljani
Breg št. 12.
Telefon 119.

AVTONOMIST

Glasilo „Združenja slovenskih avtonomistov“.

Izhaja vsako soboto.

Celoletna na-
redba 0—D
4— „
v ce-
st 100 D.
Posamezne
številke se ra-
čunijo po D1—
Inserati
se računajo:
pol str. 560 D,
manjši soraz-
merno. — Pri
malih oglasih
beseda 50 p.

Kaj hočemo?

Lastno zakonodajo na lastnih tleh vzrastlega sloven-
skega ljudstva!

Samo številke.

V belgrajskem parlamentu se sedaj vrši proračunska razprava. To je razprava o državnih dohodkih in stroških.

Iz te razprave povzemamo te-le številke o neposrednih davkih za leto 1922—1923:

Za Srbijo je bilo „predvidenih“ 158 milijonov, plačala pa je Srbija le 138 milijonov dinarjev.

Za Črno goro je bilo „predvidenih“ 8 in pol miliona, plačali pa so le nekaj nad 4 milijone dinarjev.

Za Bosno je bilo „predvidenih“ 59 milijonov, plačali pa so Bosanci 62 milijonov dinarjev.

Za Dalmacijo je bilo „predvidenih“ 14 milijonov, in plačali so Dalmatinci res le 14 milijonov dinarjev.

Za Hrvaško je bilo „predvidenih“ 126 milijonov dinarjev, plačali pa so Hrvatje le 111 milijonov dinarjev.

Za Slovenijo je bilo „predvidenih“ 44 milijonov dinarjev, plačala pa je Slovenija skoro dvakrat toliko!!!

Tako govore številke, nezmotljive številke.

In sedaj nastane vprašanje: Kako to, da plačajo povsod manj, kakor je bilo „predvideno“, ali pa kvečjemu le toliko, kolikor je bilo predvideno, v Sloveniji pa dvakrat toliko?

Kdo je temu kriv?

Najlažje bomo odgovorili na to vprašanje, če rimerjamo Slovenijo z Dalmacijo. Druge dežele naše kra-

jevine imajo namreč drugačno zakonodajo.

Torej: V Dalmaciji veljajo iste stare avstrijske davčne postavke kakor v Sloveniji.

V Dalmaciji veljajo iste nove davčne postavke kakor v Sloveniji. V Dalmaciji izvršujejo davčno službo ravno tako nekdanji državni uradniki kakor v Sloveniji.

V Dalmaciji dobivajo davčni gospodje ravno tako tri procente od iztirjanega davka kakor v Sloveniji.

Vse je torej popolnoma enako — in vendar kako različen je rezultat! Dalmacija plača le toliko, kolikor je „predvideno“, Slovenija pa dvakrat toliko!

Mi bi skoraj rekli, da so tega krivi zavedni hrvaški davčni uradniki, ki imajo tudi za ljudstvo nekaj srca in ne samo za slepo pokorščino do postav in do belgrajskih povelj. Toda srce za ljudstvo imajo čisto gotovo tudi zavedni slovenski davčni uradniki, ali mar ne?!

Kdo je torej kriv?

Ali veste kdo? Vsega tega je kriv „Avtonomist“ ki uganja nesramno demagogijo s tem, da vedno pove, kar je res, in ki bo tako predrzen, da bo v prihodnji številki tudi slavnim cenilnim in prizivnim davčnim komisarjem nekaj na ušesa povedal!

Zaradi lepšega konca tega članka pa pravimo: Prej pri nas ne bo bolje, dokler Slovenci ne bomo enopravni člani jugoslovanske federativne republike!

Radič pred angleškimi parlamentarci.

25. oktobra je predaval Radič o hrvaškem vprašanju v odboru za vnanje zadeve angleške delavske stranke.

Poročali smo že, da je angleška delavska stranka (Labour-Party — reci: léber-párti) najmočnejša angleška opozicijska stranka, ki pa utegne že pri prihodnjih volitvah, ki bodo okoli božiča, dobiti večino. Zato pomeni predavanje v odboru za vnanje zadeve take stranke za Radiča brez dvoma ogromen moralen uspeh, ki ga priznava danes tudi že Belgrad, čeprav z jezo v sreč.

Zbrane parlamentarce je Radič pozdravil najprej v francoskem jeziku, potem pa je bral svoj v angleščini spisani govor.

Mi govora ne moremo objaviti v celoti, pač pa hočemo svoje bralce seznaniti z glavnimi mislimi tega važnega govora.

Radič je rekel:

»Dne 3. februarja l. 1919. se je zbralo v Zagrebu 6843 hrvaških kmetov, ki so sklenili poslati mirovni konferenci v Pariz spomenico z željo, da se prizna hrvaška država in hrvaški narod v onih mejah, kjer so prebivali koncem svetovne vojne. Dalje so zahtevali, naj se prizna Hrvatom pravo samoodločbe tako, da postanejo ali neza-visni ali pa sklenejo prosto zvezo s Srbijo in s Črnogoro. Čeprav je srbska vlada brez vsakega vprašanja in brez privoljenja hrvaškega sabora in hrvaškega naroda l. decembra l. 1918. srbsko vlado raztegnila tudi nad hrvaško ljudstvo in čeprav je ta vlada svoje nasprotni-

ke na turški način začela takoj preganjati z batinami in z ječo in celo z umori, so vendar omenjeni zastopniki do konca aprila l. 1919. zbrali več kot 200 tisoč podpisov za spomenico, ki so jo poslali začetkom maja l. 1919. Wilsonu v Pariz.

Zvedeli smo, da je določil predsednik Wilson posebno komisijo za preiskavo te zadeve. Toda z ozirom na dejstvo, da je bila Hrvaška enostavno izročena srbski dinastiji in srbski vladi, se mirovna konferenca na naše želje ni ozirala.

To je dalo srbski vladi pogum, da je svoja preganjanja na Hrvaškem mirno nadaljevala in razpisala volitve za novi parlament za 28. novembra l. 1920.

Hrvaška je za svoj v omenjeni spomenici izražen program oddala pri teh volitvah 230 tisoč in 660 glasov in izvolila 50 republikanskih kmečkih poslancev, ki so dne 8. decembra l. 1920. zvesti svojemu narodu in svoji domovini pred 100 tisoč zborovalci v Zagrebu prisegli zvestobo svoji miroljubni republiki. Istočasno so sklenili, da bodo poskušali svoj program uresničiti na mirnem način v sporazumu s srbskim narodom.

Nato je dala srbska vlada po vsi Evropi in Ameriki razširiti vest, da je teh 230 tisoč volilcev »branja in pisanja nezmožna kmečka masa« in da je zagrebška prisega samo »sejmarska zabava«. Ob enem je srbska vlada zatrjevala celemu svetu, da tekom enega meseca ne bo nikjer več nobene opozicije proti belgrajskemu vojaškemu centralizmu!

Po dobrih dveh letih pa so se vršile zopet volitve, dne 18. marca l. 1923. Pri teh volitvah je naraslo število pacifističnih (= miroljubnih) glasov na 480 tisoč, ki so dobili 70 poslancev. Skupno s Slovenci in bosanskimi muslimani šteje opozicija 700 tisoč volilcev in ima 113 poslancev od skupnih 313.

Za drag denar je začela sedaj srbska vlada širiti v svet trditve, da je uspeh republikanskega gibanja na Hrvaškem samo posledica demagogije (= zapeljevanja ljudstva) »nekega gotovega Radiča«, ki je dobil kmete na svojo stran samo zato, ker jim je obetal, da jim ne bo treba več plačevati davka in da jim ne bo več treba h vojakom. Tem prismojenim lažem so verjeli tudi mnogi nepoučeni politiki. Tako n. pr. je napisal celo bivši belgijski ministrski predsednik grof Wiardt v velikem dnevniku »Telegraf« trditev, »da je Radičev program poln kmečke demagogije, ki obljublja odpravo davkov in vojaštva«!

Seveda na tej trditvi ni niti besedice resnice! Vsa moč hrvaškega kmečkega gibanja leži v njegovi notranji sili!

Med vojno je moralo delavstvo delati v municijskih fabrikah. To je bilo za delavstvo nekaj strašnega, ker so morali delati za voj-sko, ki so jo v sreč in z besedami preklinjali. Kmetje pa so bili zaradi svojega števila in zaradi premajhne izobrazbe prisiljeni iti v rove in strelske järke. Toda ravno ta okolnost je tudi kmete spametovala, da so spoznali:

1. Da je kruh močnejši kakor vse puške in topovi. Kruha pa ni brez kmetov;

2. Da je vojaška disciplina pač močna, da je pa človeška vest in zavest še močnejša;

3. Da imajo narodi svoje sovražnike doma in ne zunaj;

4. Da naj ljudstva ne vzgajajo in vodijo le tisti, ki žro državno premoženje, ampak tisti, ki priznavajo in spoštujejo pravice ljudstva;

5. Da napravljiva vojska ljudi za živali in da morejo ohraniti mir samo pravični ljudje;

6. (Zaradi cenzure izostalo.)

7. Da nobena vlada ne more dati ljudstvu ničesar, pač pa mu lahko vzame vse, če ima pravico brez dovoljenja ljudstva ljudstvo zaplesti v vojno.

Če pomislimo, da živi na Hrvaškem 90 procentov kmetov, lahko razumemo, kako silno so te ideje vplivale na razvoj ideje miroljubja (= pacifizem) in na idejo o socialni pravičnosti, ki zahteva vlado inteligence, nad to vlado pa nadzorstvo kmetov in popolno svobodo za delavstvo.

Svojo miroljubnost kažejo hrvaški kmetje tako, da na nasilja vlade ne odgovarjajo z nasiljem, ampak z močno politično in stamovsko organizacijo in da družabno bojkotirajo nasilno uradništvo in njihove pomagače.

Tako so hrvaški kmetje s svojo miroljubnostjo dosegli, da danasnja po imenu jugoslovanska, v resnici pa srbska armada (vsi generali so le Srbi) ni sposobna za napadalno vojsko.

Naglašam pa, da bi bila ta armada v slučaju italijanskega napada na Dalmacijo nepremagljiva, ker bi se v tem slučaju branila in borila za svojo pravico.

Hrvaški kmet spoštuje vsakega človeka, ki dela, in zato zahteva za vsakega delovnega človeka dostojno in človeka vredno življenje.

S tem svojim spoštovanjem do dela so dosegli hrvaški kmetje, da so se jim pridružili tudi komunisti in hrvaška inteligenca.

Važen je tudi princip hrvaških kmetov, da je narodnost le toliko vredna, kolikor je človeška.

Zato je popolnoma razumljivo, da hrvaška republikanska kmečka stranka strogo loči sedanjo srbsko militaristično vlado, ki zastopa le nekaj 50 rodovin (=porodica, op. ur.), od ostalega srbskega, zlasti kmečkega ljudstva, in od srbskega delavstva, ki je najbolj zatirano v celi Evropi. Zato se pridružujejo kmečki hrvaški stranki danes vsi zatirani narodi v Jugoslaviji, tudi Nemci in Madžari. — Bosanski muslimani pa so uvideli, da politična načela hrvaške republikanske kmečke stranke nikakor ne nasprotujejo njihovim verskim naukom in zato se vedno bolj odtušujejo balkanskemu despotizmu (=samodržstvu).

HRSS šteje danes nad poldrug milijon članov. Njeni člani so vsi Hrvatje in Hrvatice, izvzemši nekaj uradnikov, ki bi prišli ob službo, če bi pristopili h hrvaški kmečki republikanski stranki.

Dokler smo imeli zborovalno svobodo, je zadoščalo le kratko obvestilo v listih, in zbralo se je takoj na tisoče ljudi na shode. Na teh shodih je vladal vedno najlepši mir. (Tu sledi popis zborovanj HRSS.)

Svoj govor je Radič sklenil z opisom Hrvaške in Slavonije in končno rekel:

»Sedaj nastane vprašanje, ali hoče in ali more javno mnenje Anglije kaj ukreniti proti militarizmu, ki brez usmiljenja tlači in davi miroljubno in demokratično hrvaško kmečko in delavsko ljudstvo tako rekoč v sreč jugovzhodne Evrope.«

O razpravi, ki se je nadaljevala po Radičevem govoru, bomo pa poročali prihodnjič.

Ima pare, ima . . .

Nasha državna uprava nikdar nima denarja. Če prosijo uradniki za zvišanje plač, se glasi odgovor: Nema pare! Če prosijo duhovniki za skromen priboljšek, se glasi odgovor: Nema pare! Če zastokajo invalidi za pomoč ali poškodovanci po toči za podporo, dobe odgovor: Nema pare! — Vedno ista pesem: Nema pare!

So pa stvari, za katere ima državna uprava denarja na razpolago kot vrag toče. Nekatere take stvari so razvidne iz državnega proračuna,

na, ki ga je sestavila sama vlada, tako da se nam ni bati očitka, da objavljamo napačne številke.

Jako mnogo denarja potrosi država za »konfident«. Beseda »konfident« pomeni slovensko »zaupnik«. Ker pa stoje ti »konfidenti« navadno v službi policije, da poslušajo n. pr. po gostilnah in kavarnah, kaj poštene ljudi med seboj govore, ali pa stoje v službi davkarje, da šnofajo med ljudmi, kaj kdo sne in spi, zato ne zaslužijo pravzaprav imena »zaupnik«, am-

pak po kranjsko pravimo takim individualnim »špec«.

Takih »špecov« plačuje vlada posebno mnogo na Hrvaškem. V državnem proračunu je za »špece« postavljene v račun samo za Hrvaško 3 in pol milijona kron! Koliko dobe »špeci« po Sloveniji in po drugih deželah, tega v državnem proračunu še nismo našli. Premalo bržkone ne bo! Pa pravijo, da država »nima pare«! O, ima pare, ima... — za »špece«!

Prav lepe so tudi svote, ki so postavljene v proračun pod naslovom »tajnih fondov« ali kakor se drugače imenujejo »dispozicijskih fondov«. To je denar, s katerim dotični minister lahko sam razpolaga, ne da bi moral polagati račun, kam je denar dal. Navadno porabijo ministri »tajne fondove« za podkupovanje volilcev, za podkupovanje časopisov, da pišejo prijazno za vlado, dalje za razne »špece« in »špijone«.

Takega denarja dobi glasom državnega proračuna:

ministrski predsednik 2 milijona in 400 tisoč dinarjev;

minister notranjih zadev 5 milijonov in 600 tisoč dinarjev;

minister za zunanje zadeve 10 milijonov dinarjev; ta dobi še razli-

ko med zlato in papirnato veljavo v znesku 50 milijonov dinarjev;

vojni minister dobi 2 milijona dinarjev in 2 milijona na kurzni razliki;

finančni minister pa sme prosto razpolagati kar s 120 milijoni dinarjev!

Poleg tega obstoji še »tihotap-ski fond«, v katerega se steka tisti denar, ki ga morajo plačati razni tihotapci, če imajo smolo. Koliko milijonov je vlada prejela že na teh kaznih, vlada ni hotela povedati — zakaj ne, je jasno: ker je ta denar že zdavnaj zafučkala za razne volitve itd.

Res je, da imajo take »tajne fondove« tudi po vseh drugih državah. Razlika pa obtoji glede uporabe takih fondov: Drugod jih potrosijo v korist države, pri nas pa v korist vladajoče stranke!

Sedaj naj pa še kdo reče, da država »nima pare«! »Ima jih, ima« — za podkupovanje in za podobne umazanije jih ima vedno!

Slovenci, ali vidite in razumete sedaj, zakaj plačujete davke? Ali jih ne plačujete za jako lepe, plemenite in koristne zadeve?

Pameten francoski glas.

Takoj po polomu bivše avstro-ogrske monarhije je potoval po naših krajih znani francoski časnikar Charles Rivet (reci: Šarl Rivé), dopisnik enega največjih francoskih listov »Temps« (reci: Tan = čas). Charles Rivet je živel prej mnogo let v Rusiji, po vojni pa je prišel v naše kraje pogledat, kaj se vse godi pri nas. Bil je l. 1918, tudi v Ljubljani, v Zagrebu je obiskal med drugim tudi Stefana Radića, ogledal si je tudi Sarajevo in Beograd, po svojem povratku na Francosko pa je napisal lepo vrsto člankov o Jugoslaviji v listu »Temps«, ki so izšli pozneje tudi v posebni knjižici. Tisti članki so vzbudili takrat mnogo pozornosti in dokazujejo, da je ta francoski časnikar že l. 1919. prav dobro gledal v našo bodočnost!

Nedavno je Charles Rivet napisal v »Revue Contemporaine« (reci: »Revi Kontanporén« = sodobni pregled) članek o razmerah na Balkanu, kjer pravi med drugim:

»Na eni strani imamo na Balkanu države, ki so nam (= Franco-

zom) pri sreči, na drugi strani pa elemente, ki jih obsojamo. Med poslednjimi se nahaja država, o kateri že več mesecev ugibamo to in ono. To je Bolgarija. Imperialistični Srbi ne morejo svoje nove države obvladovati niti na znotraj niti na zunanje. Macedonija je kost, ki je njihov sicer zdravi in krepki želodec ne bo mogel prebaviti. Krivic, ki jih danes odobrava Pariz, pa na Vardaru ne odobravajo. Na drugi strani zopet Hrvati ne marajo prenašati jarma belgrajskih mogoč-nežev. Četnje tudi ni nič gotovega. Cela Jugoslavija je ena sama Macedonija in bo razpadla na kosčke. Pašić je zli duh te države in se boji nezadovoljstev, ki jih ustvarja njegova cinična politika. Ta strah ga sili, da skuša zlomiti odpor na Hrvaškem.

Preostaja še Sofija. Pašić jo hoče uničiti. Čeprav je rojen Bolgar, ne more trpeti svoje prave domovine. Nedavno je bil v Parizu, kjer je slikal Bolgarijo v najbolj črnih barvah. Od takrat dalje ne mine dan, da ne bi »agencija Havas« (časnikarsko podjetje za raz-

širjanje raznih novic, ki ima uraden značaj, op. ur.) širila najpodlejših laži o dogodkih v Bolgariji. Bolgarija je v svoji deželi udušila komunistično zaroto. Kakor vse kaže, je srbska vlada za to zaroto vedela, pa je hotela poslati svojo vojsko v Bolgarijo, da bi v sosedni državi napravila red! Skrajni čas je že, da se Francozom odkrito pove, naj bodo oprezní. Srbi se lažejo in se igrajo z našimi čustvi. Srbska politika zlorablja svoje zavezníštvo z nami. Če ne bomo oprezní, bo srbska vlada ponovila staro Pašićevo igro, ki je rekel l. 1913.: »Če bo treba, bom znal zapaliti celo Evropo!« — Če hočemo imeti mir, se moramo varovati onih, ki še niso zadovoljni z ogromnimi dobički na ozemlju. Dovolj nespametni smo bili že takrat, ko smo jim dali to, kar so priborili naši vojaki!«

Radikalno zborovanje v Studencih pri Mariboru.

(Dopis.)

Dne 6. novembra je bil tu sklican shod Srbske radikalne stranke, ki se ga je v celoti udeležilo 16 ljudi. Glavni govornik, Jože Nahtigall, je razpravljal o tej stranki. Kako je nastala in končno prišla na vlado, kjer bo ostala po njegovem prorokovanju še 30 let. Brez miselnosti je biti prišča kakšne druge stranke, ker ostale nimajo moči narodu pomagati. Zato je treba vstopiti v srbsko radikalno stranko. Pri tem je govornik udrihal po Radiću in dr. Korošcu, ker na njih je krivda, da je valuta slaba in da je Reka laška, kajti Srbi pravijo, da se oni ne bodo borili za Hrvate in Slovence za Reko. Potem je zatrjeval, da je treba delati, da pridejo v občinski odbor v Studencih zastopniki radikalije. Če se to zgodi, bo vlada v Beogradu pomagala, da dobe ljudje električno luč in se ustanovi konsum, za katerega leži v neki banki že 75.000 dinarjev. Govor je napravil utis, češ, poradikalite se, posrbite, priznajte Veliko Srbijo, pa

Obžalovati moramo le, da g. Rivet ne pove niti z besedico, kako so »zadovoljni« z Belgradom tudi Slovenci. Ali mu je mogoče hlapčevsko in klečeplazno pisanje naših »velikih« slovenskih centralističnih dnevnikov skalilo njegov sicer prav dober pogled?

Francozom pa želimo, naj že vendar enkrat odpro oči in vidijo, da jim bo nepremišljeno podpiranje sedanjega belgrajskega centralističnega režima in radikalne stranke samo škodovalo. Centralizem in belgrajski radikalni režim nista večna, narodi pa, ki danes zdihujejo pod belgrajskim jarmom, bodo še živeli, ko že zdavnaj ne bo več ne centralizma in ne radikalov. Prijateljstvo narodov je boljše kakor trenutna naklonjenost vlad.

vam bo dobro. Od prisotnih jih je bilo nekaj starih znancev Nahtigallovih še iz dobe, ko je bil on še hud komunist. Ti mislijo, da se dajo radikalni in Pašić res prevariti, da bi pomagali delavstvu, pa se motijo. — Drugi govornik Ivan Belšak (prej Johann, sedaj Jovan), je bil občinski odbornik in tudi bivši komunist, ki je predlagal ustanovitev radikalne organizacije v Studencih in predlagal tudi odbornike, 8 po številu. Da jih delavci spoznajo, jih navajamo: Predsednik Jože (sedaj morda že Vaso) Nahtigall, podpredsednik bivši narodni socialista, železničar Rudolf Summ; tajnik bivši komunist Jovan Belšak; odborniki: Nahtigallov tast Budan; bivši policist Frane Šegulin; nadalje železničarji Lesjak in Petrovič, kateri je z vso obitelji prestopil tudi v srbsko vero. To so novi proroki v Studencih, kjer pa plevelj slabo uspeva.

Studenški republikanci.

Dnevne vesti.

Uvodni članek v zadnji številki »Avtonomista« je napravil po celih deželah velik vtis. Od vseh strani Slovenije smo dobili lepo število priznanj za moško in odkrito besedo, ki smo jo povedali v obrambo

slovenskih davkoplačevalcev, prejele pa smo tudi lepo število pritožb, podprtih z neizpodbitnimi podatki, iz katerih se vidi, kako brezglavo se pri nas davki odmerjajo. Nekaj najbolj značilnih slučajev bomo pri

LISTEK.

24

Kmečki punt.

Hrvaško napisal Avgust Šenoa.

„Gospa Heningova!“ je planil Peter Erdödi in lice mu je globoko zardelo, „brzdajte svoj jezik, pomislite, da stoji pred Vami kraljev namestnik in da ste v njem osramotili tudi kralja.“

„Ne bojim se Vas, ban moj,“ je z vzdignjeno pestjo zavreščala Uršula. „Skrivajte kakor Vam drago svoje sebične spletke pod plašč kraljevskega veličanstva, jaz se Vas ne bojim; potegnili bom z Vas ta plašč in omajala lažne stebre Vaše pravice, da se bo videlo, kako je tehtnico Vaše pravice razgrizla rja in zakone pregrizli črvi. Turke bijete zaradi krščanske vere, pa ste krivo prisegli, ker ste sami Turki! Čemu se mučite! Ban Peter, Vaša krivica bo prišla na Vas, na Vašo ženo, na Vaše otroke...“

V tem trenutku je banica obledela, močnejše stisnila otroka k sebi in planila po koncu. V njenih črnih očeh je zažarel besen ogenj.

„Naj Vam zaradi te želje usahne jezik, gospa Heningova!“ je zaklicala Uršula.

„Dovolj!“ je zagrmel ban in stopil k gospi Uršuli. „Pravim Vam, da tukaj ni sodnija. Oddajte tožbo, kakor jo zahteva postava. Saj advokata imate! Gospod Ambrož je spreten pravdač!“

Podbanu so zatrepale trepalnice in ves je zardel. Mirno, toda glasno je rekel: „Visokorodni gospod! Gospa Heningova je govorila resnico. To ni dvomljiva posest, to je zločin. Gospod ban, ali niste pripravljeni pomagati tej udovi?“

„Po postayni poti!“ je suho odgovoril ban, „to je vse, kar Vam imam povedati, gospod advokat!“

Ambrož se je zdrznil, nosnice so se mu razširile, ustnice stisnile. Malo je pomolčal, na to pa rekel:

„Visokorodni gospod ban! Da, bom njen advokat, ker vidim, da Vaša boginja pravice šepa. Jaz Vam to pravim, jaz, ki sem podban. Sorodna kri Vam je zaslepila oči. Gorje deželi, gorje ljudem, če se sme navadna goljufija in grdo razbojništvo skrivati pod krinko pravice! In če ste tudi knez Peter Erdödi in naj tudi Vaše žezlo bliške siplje, zgrabil ga bom in ga zlomil, da ne bo več sramotilo plemstva in da ta dežela, ki je toliko pretrpela, ne bo plen gosposke lakomnosti!“

„Ha, ha!“ se je smrtno bled zakrohotal ban, „glej ga no, kako je z Medvedgrada zatulil stari volk, kompanjon Nikole Zrinjskega; toda ta bivši lukavški kastelan se naj pazi pred mojo železno pestjo!“

„Da,“ je rekel Ambrož, „na strašnem shodu bo stari volk maščeval pogaženo pravico.“

„Pri Jezusovi krvi!“ je zakriknila Uršula, „tudi Heningova bo prišla. Z Bogom. Pripravi se, ban! Moji zobje so železni!“

„Z Bogom!“ je zaklical ban, „Peter Erdödi se ne boji niti babjega napada niti starčeve kletve!“ Ambrož in Uršula sta pohitela na dvor, Peter pa je ves oslabil šepnil Barbari:

„Puška se je sprožila! Vedel sem, da se ta burja pripravlja. Tahi je moj, pokazal bom tem ubogim slivarjem, da je Peter Erdödi ban, in če bo tudi vojska, če bo tudi tekla kri!“

VI.

Kaka dva streljaja za cerkvijo v Gornji Stubici stoji proti vasi Golubovcu kakor na breg naslonjena majhna hiša, o kateri ne veš reči, jeli kmetska ali plemiška. Zgrajena je iz opeke in pokrita s škodljivimi. Za njo zeleni po bregu trsje, ob strani stoji pri grmovju hlev, kašča in preša, pred njo se hrib polagoma niža proti cesti. To položno dvorišče je ograjeno s

plotom, ki ga ovija slak. Po ledini stoje solnčnice in mak, po hiši se vzpenja bršljan, sredi dvorišča pa razteza star oreh svojo krono. Poldne je že davno minilo, solnce se je nagnilo na zapad, po straneh stubičke gore lega počasi mrak, samo vrh še zlatijo poslednji žarki. Na klopi pod orehom sedi mož in teše jarem za vole. Vse kaže, da je hišni gospodar, toda ne vidi se, jeli tlačan ali svobodnjak. Kako bi ga presodili po obleki? Težko, take obleke ne nosijo tlačani. Njegove suknene hlače so fine, čevlji tanki, svetli in zašiljeni, srajca bela in vezena, temni oprsnik kaže gosto vrsto srebrnih gumbov, okoli vrata se mu ovija svilena ruta, na glavi mu čepi kap iz kunovine. Ali ga naj sodimo po postavi in po licu? Bilo bi še bolj težko. Visok je, telo mu je močno kakor hrast, mišice kakor kamen, ramena ravno tako, široka, prsi ima za dva moža. Vrat ima močan, glavo veliko, vzadi nekoliko višjo. Svetlorjave lase nosi na čelu razčesane v prečko, nad močnim nosom se mu dviga visoko čelo, spodaj ozko, zgoraj širše, prepreženo z dvema tremi gubami. Pod čelom stoje ravne goste obrvi, temne oči se čudno svetijo. Iz njih seva moška pamet in ženska nežnost. Lice možovo je široko, nekoliko podolgovato, pri bradi zakroženo. Obrto je, samo nad ustmi stoje še pristriženi brki; mirno je, brez strasti; niti mišica se na njem ne gane, kakor pri človeku, ki mnogo misli, se malo jezi in ničesar ne boji. Niti bel ni, niti zagorel. Vztrajno dela in ne gane z obrazom, niti tedaj ne, če se trdi les upre sekirici. In vendar se mu lice včasih spremeni. Zdelo bi se, da o nečem razmišlja. Včasih se blaženo nasmehne kakor ženska, kakor otrok, včasih pa se mu lice zresni, oko postane motno, kakor pri pametnem človeku, če ga kaj zabolí. Tedaj začne krepkeje tesati, da bi pregnal nevesele misli. Ali je ta mož plemič? Če tudi ni, plemenit je vsekakor!

(Dalje prih.)

priložnosti priobčili. Prizadete kroge, za katerih pravice smo se pošteno in odkrito potegnili, pa prosimo, naj nam tudi oni pomagajo v našem pravičnem boju s tem, da naš list naroče in širijo. Moštvo za moštvo! Kolikor več naročnikov bo imel »Avtonomist«, toliko večji in izdatnejši bo njegov vpliv.

Samo pol jajca! Na ljubljanskem trgu prodajajo jajca po 9 kron, to se pravi, eno jajce velja 9 kron. Ena številka »Avtonomista« pa stane le 4 krone, torej niti pol jajca! Mi mislimo, da ga ni ne na Dolenjskem, ne na Gorenjskem in ne na Stajerskem osebno, ki ne bi premogel ene kokoši in če je kočka še tako lena in zanič, eno jajce na teden gotovo znese. Zato bi vsak še tako reven kajzar lahko naročil »Avtonomista«, kaj šele premožnejši kmetje. Samo pol jajca — to vendar lahko vsak utrpi. Zato upamo, da bomo že prihodnji teden dobili lepo število dopisnic, kjer bo stalo zapisano na prvi strani: **Uprava »Avtonomista« — Ljubljana, Breg št. 12.** Tako se glasi naslov naše uprave. Na drugo stran pa zapišite tole: Naročam »Avtonomista« za en mesec (za pol leta, za celo leto). **Ne pozabite na razločen svoj poln podpis, na natančen naslov in na zadnjo pošto!** Kakor hitro prejme uprava tako dopisnico, Vam pošlje takoj pošto položnico, s katero nam pošljete naročnino lahko brez nadaljnjih poštnih pristojbin.

Vse v radikale! Nedaleč od Belgrada leži lepo in prijazno mesto Pančevo. Pančevo leži na eni strani Donave, Belgrad pa na drugi strani. Pančevo spada med »prečane«, Belgrad pa med Belgrajčane. Toda široka Donava nikakor ne ovira srbijanskih radikalov, da se ne bi bili razširili tudi na Pančevo. Kako lepo vladajo radikali v Pančevem, dokazuje slučaj mestnega župana v Pančevem. Tam je namreč postal »župan« neki bivši pleskarski pomočnik. To se ne bi bilo nič hudega, ker je gotovo tudi pleskarski pomočnik lahko tako pаметen, da zna vladati. Hudo pa je to, da tisti pleskarski pomočnik, ki so ga postavili v Pančevem za župana, ni postal »župan« zaradi svojih sposobnosti, ampak zato, ker je bil pri volitvah vnet radikalski agitator, in gospodje belgrajski radikali so ga »postavili« iz hvaležnosti za župana v Pančevem. Ko pa je mož prišel do županske moči, je začel gospodovati in gazdaričiti prav po radikalsko: prodajal je mestne (ob enem mastne) službe za drag denar, ravno tako stanovanja in gostilniške koncesije itd. Tako si je mož naredil lep denar. Meščani slavnega mesta Pančevo so se sicer proti takim čudnim navadam nekoliko pri-tožili in belgrajski gospodje so res uvedli proti gospodu »županu« neko »preiskavo«, ki pa seveda ni do-gnala prav nič, vsled česar ni gos-pod radikalski župan še danes dere in guli ljube meščane mesta Pančevo, kakor se mu ljubi, kajti radikalska vlada gre vedno v »pančevo« in mirno spi, kadar gre za kakšnega »njenega« človeka...

Kakor v carski Rusiji. V nekdanji carski Rusiji je bilo tako: Lahko si kradel in goljufal in sleparil in prešestnoval in pijančeval kolikor si hotel, samo v politiko se nisi smel vtikati, oziroma biti si moral vedno »za vlado«. Kdor je bil »za vlado«, je lahko počel, karkoli je hotel — kdor pa je bil proti vladi, nad tega so poslali kozake in žandarje in policaje. Jugoslavija je carska Rusija v drugi, popravljeni, pomnoženi in od belgrajske vlade poslabšani izdaji.

Klasični »Narod«. Stari »Slovenski Narod« bi bil rad klasičen. Kakor ne cenimo visoko njegovega spoznanja in še celo ne njegovega samospoznanja — vendar se nam zdi verjetno, da se tudi sam zaveda, kako daleč proč je njegova zmešana vsebina od vsake klasičnosti. Zato se giblje ta njegova častihlepnost bolj v skromnih mejah in zato nam razodeva svojo klasično izobrazbenost s klasičnimi citati. Temu samo-

ljubju zadošča ponavadi gromoviti »Quousque tandem«, ki mu je ostal bržčas v ušesih iz gimnazije kot ironični klic latinskega profesorja, kateremu se napredovanje v slovnici bodočega naprednega urednika naprednega »Slov. Naroda« ni zdelo dovolj napredujoče. Sicer se zdi tudi ta citat bolj na način učene gospe »Pollak«, katere hčerka govori „per vers“ in dela „maternitetno“ izkušnjo. Ali vendar, priznati moramo, da se ta citat »Narodu« prav lepo podaja, zakaj kamorkoli ga postaviš, skoro ne more zgrešiti mesta — edina svetlo mastna točka v morju »Narodovega« šmokavzarstva. Včasih pa prekorači »Slovenski Narod« njegovemu umu in znanju ozko začrtane meje — petek je nesrečni dan, v sobotni številki z dne 3./11. pa »krožijo gore in rodi se miška«. Quousque tandem, dragi »Narod«, krožijo gore in zakaj in kako in po čemu se rodi miška? Zlasti si ne moremo misliti, kako se odigrava v »Narodovih« duševnih očeh slika — če se tam sploh še kaj odigrava — da krožijo gore in kako krožijo. Ali morda jugoslovansko »Kolo«? In kakšna zveza je med kroženjem gora in porodom miške? Ali je morda celo kroženje nujni pogoj poroda? Tega ne bo potrdila niti ena članica »Kola jugoslovanskih sestara«, pa magari da dan za dnem čita »Narod«. Zato si tudi mi tega ne upamo reči, razen kvečjemu simbolično, da je namreč kroženje »Narodovih« možganov pogoj za porod njegovih člankov. Res, »Narod« nam je živ primer, kaj nastane iz najlepšega citata, če se izlije iz peresa jugoslovanskemu šmoku. In »Narodova« »stupidnost« daje več posla, da se ji človek pregrebe do dna, nego globoka misel. Zakaj kdo bi uganil na lepem, da je izvor citatu velikolepni Horacijev verz: Parturiunt montes, nascetur ridiculus mus — V porodnih bolečinah se zvijajo gore, a rodi se smešno majhna miška. Ugane samo, kdor se od vsega početka pravilno zaveda, da »Slovenski Narod« ničesar ne razume, da zato išče prevod latinskega verza v nemških slovarjih, kjer iztakne za besedo »parturire« prevod »kreissen«, česar pa seveda zopet ne razume in ga zato zamenja s »kreisen« in da nam tako postreže s slovenskim »kroženjem«, ki je pa v zgorajšnji zvezi idiotizem. Vidi se: treh jezikov se ne sme znati, da se postane »Narodov« klasik. In zopet tri jezike mora človek znati, da se spozna v tej klasičnosti.

Belgrajčani znajo. Kakor znano, ima Pašič sina, ki mu je ime Rade. Belgrajska »Republika« pa tega mladega gospoda dosledno imenuje: (K)rade Pašič...

Živeli trije procenti! Menda v Ljubljani živi udova, ki ima dva odrastla sina. Žena je brez premoženja. Živi pa vseeno, ker podpirata oba sina svojo mater s tem, da plačujeta ona dva vse stroške za skupno gos-podinjstvo. Davčna oblast pa tega skupnega rodbinskega življenja ne pripozna, ampak pravi: »Kdor ima dva gospoda na hrani, mora plačati davek« — in je nabila ženi davka 85 dinarjev, ženi, ki živi od podpore svojih dveh sinov! — Koliko znašajo trije procenti od 85?

Trgovci, industrijci in kmetje — rešite se! Kakor je razvidno iz številke, ki jih navajamo na uvodnem mestu, je treba plačevati na Hrvaškem razmeroma mnogo manj davka kakor v Sloveniji. To dejstvo lahko izkoristijo trgovci, obrtniki itd. na ta način, da preneso sedež svojih podjetij na Hrvaško in priglase tam svoje centrale, v Sloveniji pa poslujejo njihova podjetja naprej kot filijale. Davek se pa plača tam, kjer je centrala.

»Narodne« dame, ki se zanimajo za ženitovanjske obleke raznih princev in princezinj, naj si ogledajo zadnji »Interesantes Blatt« in »Wiener Bilder.« Tam so naslikane vse ženitovanjske kikle raznih balkanskih in ne balkanskih visokosti.

Pripomba. V Mariboru izhaja širši javnosti še malo poznan list »Socijalist«, ki piše (8. novembra t.

l.): V zadnji številki smo poročali o časnikarskem boju med Žerjavovci in klerikalci o tem, kdo je sprejel leta 1919. sklicanje slovenskega deželnega zbora in smo omenili, da prinaša organ bivšega socialista Prepeluha v tej stvari »razkritja«, ki so sicer vsem znane stvari, ki pa so za nas zato važne, ker ne more tudi g. Prepeluh, čeprav je danes najhujši sovražnik socialistov, ničesar drugega povedati, kakor to, da je samo socialno-demokratska stranka v letu 1919. bila tista, ki je z vso silo delala na tem, da se skliče slovenski deželni zbor. — Na to pripominjam tole: Res je, da sem

največji sovražnik takih »socijalistov«, kakršni pišejo ta list, ker so ti ljudje le centralistično orijentirani demokrati, zaviti v ovčjo kožo socializma. Leta 1919. je bila slovenska socialna demokracija slovensko kulturno avtonomistična, v državnem pogledu pa federativna in republikanska. V konstituenti pa so ljudje prodali načela svoje stranke, prisegli na monarhijo še predno je to bilo potrebno ter so ob vsprejetju »Vidovdanske ustave« tvorili v skupščini tiho Pašičevo rezervo. Tem ljudem odrekam pravico proglasiti ljudi za »bivše« socijaliste. A. P.

Gospodarstvo.

Naš davčni problem.

Zadnji naš uvodnik »Davčno divjaštvo« je med ljudmi in prizadetimi zbudil kolosalno zanimanje in pozornost. Dodatno hočemo nekatere stvari pojasniti, druge pa pribiti.

Uradniki, ki davke odmerjajo danes še nimajo pravice do »procentov«, marveč le oni, ki že odmerjene ali predpisane davke pobirajo. Odmera in pobiranje sta pri nas strogo ločena. V Ljubljani davke odmerja »Davčna administracija«, pobira in iztirjuje jih pa davčni urad. Na deželi je prav tako. Oblast, ki davke odmerja pa tega ne dela sama, ampak pod kontrolo avtonomnih komisij. O teh komisijah bomo tudi še govorili, ker čestokrat zaslužijo grajo zato, ker so preveč »mrtve« in čisto pritrdijo rečem, ki so jim popolnoma neznane. — Tako je danes. Sedaj pa predlaga finančni minister v belgrajskem parlamentu osnutek finančnega zakona za l. 1923/1924, ki razteza »procente« (tantijske) tudi na odmerne in celo na inšpekcijske organe, torej na osebe, ki davke predpisujejo in na osebe, ki delo teh uradnikov kontrolirajo. Za bodočnost se nam obeta torej šele pravo davčno divjaštvo!

Resnici na ljubo moramo ugotoviti, da je ljubljanski finančni delegat, g. dr. K. Šavnik, proti tej nameri najenergičnejše protestiral. Poznamo dobro g. delegata, da je pravičen in objektivni mož, ki ni slep za napake naše davčne uprave, ki vedno rad popravi krivice, če jih le more. Hvalevredno je tudi, da pri vsaki priliki rad vzame v zaščito podrejeno mu uradništvo. Toda naravno je, da pri takšnem velikem kompliciranem aparatu ni mogoče enemu človeku vse popraviti, imeti takorekoč povsodi svoj nos in svoje roke! Njegovo uradništvo ni dovolj pomočnik njegovih intencij. Res, uradništvo je danes sproletarizirano. Prepogosto je pri njem najti miselnost, da naj postanejo vsi njemu enaki proletarci ali pa še večji. Proletarstvo ni cilj nikogar, tudi proletarcev samih ne. Socijalni boj je sredstvo za odpravo kapitalistov in proletarcev. Tu kaže odmerna davčna oblast premalo spoznanja o splošnem gospodarstvu naše dežele. Pomagajte s pretirano vneto uničiti našo mlado industrijo in obrt in tisoče proletarcev bo na cesti brez kruha, na tisoče eksistenc delavskih družin bo uničenih! Ze sedanja pretirana deflacijska politika ni v svojem bistvu nič drugega kot roparski pohod belgrajskih kapitalistov v Slovenijo, kjer bodo že v bližnji bodočnosti napol zastonj pokupili, kar bodo le hoteli. Slovenski človek je storil v davčnem oziru napram državi več kot polno dolžnost. Dokaz temu so uradne številke.

Pri nas morda komaj 30% ljudi svoje dohodke napove davčni oblasti. Vsi drugi zaupajo v objektivnost davčnih oblastnj. Objektivnosti iz predvojnih dni pa danes ni več veliko. Zato je večina davkoplačevalcev pri nas kontumacirana uradno v njihovo škodo. Za l. 1923. davki še niso odmerjeni, davkarije pa presenečenim ljudem že dostavljajo plačilne naloge (položni-

ce), češ plačajte. To iztirjavanje davkov, še predno so bili odmerjeni, je nekakšno prisilno državno posojilo! Kdo pa more reči — če ni ravno fiksno nastavljen uslužbenec — koliko dohodkov bo imel v tekočem letu in če jih bo imel toliko, da bo davščini sploh podvržen? In če ne plačaš davka vnaprej, še predno je bil odmerjen, bodisi da nimaš s čim, bodisi, da ti je zlasti vsled kontumacijskih posledic previsoko predpisan, ti zaračunijo še obršiti in opomine povrhu. Poleg lanskega davka, ki ga avtomatično predpiše kar davkarija sama, pride letos še 30% povečaja. Ljudje obupavajo, gospodje, zlasti, ko vendar bero časopise in vidijo tam uradne številke, glasom katerih je Slovenija letos plačala že več, kot je to finančno ministrstvo — ki ni skromno! — samo predvidevalo, med tem, ko so vse druge dežele plačale manj kot se je pričakovalo.

V očigled temu bi bilo pravično, da se takoj ukine iztirjavanje davkov za tekoče leto vsedotlej, dokler se pravilno ne odmerijo v komisijah. Zakaj te položnice, ki jih sedaj davkarije rapošiljajo, bude v ljudstvu spomin na »procente« in že nam poročajo ponekod z dežele, da postajajo družabne razmere med davčnimi osebami in prebivalstvom silno napete.

Ta zahteva je upravičena tembolj, ker manjka denarja za najnujnejše reči in so celo banke in velike tvrdke praznih blagajen.

Osebo nismo hoteli nikogar zadeti. To nam je tuje. Naša publicistična dolžnost pa je, da povemo, če se nam ne zdi kaj prav. Vsakodnevno življenje nam narekuje, da se bomo z davčnim problemom intenzivneje pečali kot doslej.

Čevlji z znamko »Peko« domačih tovarov Peter Kozina & Ko. so priznani najboljši in najcenejši. — Dobite jih povsod. Glavna zaloga: Ljubljana, Breg št. 20, na drobno Aleksandrova cesta št. 1.

Najboljši premog, drva in oglje kupite najcenejše pri Družbi Ilirija, Ljubljana, Kralja Petra trg 8. Telefon 220.

IZDAJA LJUBLJANSKA ORGANIZACIJA SLOV. AVTONOMISTOV. Odgovorni urednik Jože Petrič, Tiskarna J. BLASNIKA NASL. v Ljubljani.

Antikvarijat, knjigarna HINKO SEVAR Ljubljana, Stari trg 34

kupuje in prodaja različne knjige v vseh jezikih po ugodnih cenah.

Vse pisalne, risalne in šol. potrebščine

dobite najceneje v papirni trgovini

Miroslav Bivic, Ljubljana Sv. Petra cesta št. 29,

Lastna knjigovoznica. — Velika zaloga šolskih zvezkov, map in blokov.

SVETLIN KREMA

prvovrstna prima vazelin za usnje v lesenih in pločevinastih škatljah in parketno vosilo, najboljši izdelki, priporoča trdka

J. Kordiš,

Ljubljana, Vegova ulica šte. 2.

Export „Jugoeksim“ Import
trgovska družba

Vekoslav Pelc in drugovi v Ljubljani,
Vegova ulica šte. 8.

Trgovina s špecerijskim, kolonijalnim, materialnim blagom, deželnimi in poljskimi pridelki ter izdelki, mlevskimi izdelki, lesom in lesnimi izdelki ter manufakturo na debelo.

Popolnoma varno naložite svoj denar pri

Vzajemni posojilnici v Ljubljani r. z. z o. z.

ki se je preselila iz hiše uršulinskega samostana poleg nunske cerkve v lastno novo palačo na Miklošičevi cesti poleg hotela „Union“.

Hranilne vloge se obrestujejo po

6%

brez odbitka rentnega in invalidskega davka, v tekočem računu

5 1/2%

vezane za dobo pol leta

6 1/2%

in više po dogovoru.

Varnost za hranilne vloge je zelo dobra, ker poseduje Vzaj. posojilnica relativno večino delnic stavbe delniške družbe hotela „Union“ v Ljubljani. Vrhutega je njena last nova palača ob Miklošičevi cesti, več mestnih hiš, stavbišč in zemljišč v tu in inozemstvu. Denar se lahko naloži po poštinih položnicah.

FR. SLOVNIK**LJUBLJANA, Stari trg 2.**

priporoča po najnižjih cenah svojo zalogo izgotovljenih oblek in manufakture Obleke po meri se točno izvršujejo.

Nova knjiga!

V Blasnikovi tiskarni je izšla knjiga:

Dr. Dragotin Lončar**Politika in zgodovina,**

ki obsega na 150 straneh pet oddelkov: A. Življenjepisi (Masaryk, Krek, Mahnič, Svetec, Susteršič in Tavčar), B. Za Jugoslavijo, C. O ustavi v Jugoslaviji, D. O socializmu in komunizmu, E. O slovenski politiki (Zakaj smo izgubili Koroško in Primorsko). Slovenci kupujte in čitajte! Cena Din 30.—. Po pošti Din 30'60.

Knjigarne in prodajalci popust.

Čisto zastonj

ne, ampak po izredno nizkih cenah dobite

vse vrste sukna, hlačin, zame'a, barhenta, flanele, klota, platna, trikotaže, jopic, pletov, ogrinjalk, nogavic, prvovrstnih nahrbtnikov v vseh velikostih (domači izdelek) in najrazličnejše drugo blago

v novootvorjeni trgovini

„DANICA“**MAJZELJ & RAJŠELJ****LJUBLJANA, TURJAŠKI TRG 1.**

(bivša „Preskrbovalnica“)

Samo dobro, solidno blago. Postrežba točna.

Cene konkurenčne.

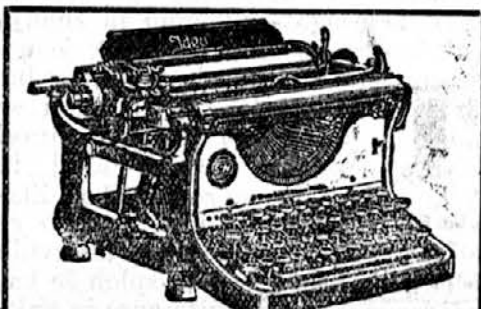
Istotam se otvori v kratkem oddelek za usnje vseh vrst. — Vsak si naj ogleda. — Nikdo ni prisiljen kupiti.

Na drobno.

Na debelo.

Minka Horvat**Ljubljana, Stari trg 21.**

priporoča po nizkih cenah svojo zalogo damskih in žalnih klobukov.

THE REX CO**LJUBLJANA, GRADIŠČE 10.**

Telefon šte. 268.

Najboljši pisalni, razmnoževalni in kopirni stroji.

VSE PISARNIŠKE POTREBŠČINE.

Mojim cenjenim odjemalcem je gotovo. Še v dobrem spominu

„Plemenita kosa“

katero so letošnje sezijo dobili od mene. Uljudno naznanjam, da bom tudi prihodnje sezijo oddajal Plemenite kose v komisijo ter prosim svoje cenjene odjemalce in druge zainteresirane, da mi takoj naznani približno množino in dolžino, koliko bodo potrebovali, da bom zamogel točno z vsako množino postreči. Za kvaliteto kos se prevzame polna garancija in se vsaka kosa, ki bi ne odgovarjala zahtevam kmetovalca, zamenja za dobro. Priporočam se za obilni odjem.

Mihael Omahen

glavni zastop. za Slovenijo.
Višnja Gora.

Teodor Korn, Ljubljana

Poljanska cesta št. 8

se priporoča cenj. občinstvu za izvrševanje vseh

kleparskih in vodovodnih instalacijskih del kakor tudi za pokrivanje streh.

Vsa stavbinska in kleparska dela v priznani solidni izvršitvi. Proračun brezplačno in poštne prosto. Popravila točno in po najnižji dnevni ceni. Ambalaža in pločevine.

Ljudska posojilnica

reg. zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani

obrestuje hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri, vezane vloge po dogovoru brez vsakega odbitka.

Svoje prostore ima tik za frančiškansko cerkvijo v lastni palači, zidani še pred vojno iz lastnih sredstev. Poleg jamstva, ki ga nudi lastna palača, veleposestvo in drugo lastno premoženje, jamčijo pri Ljudski posojilnici kot zadrugi z neomejenim jamstvom, za vloge vsi člani z vsem svojim premoženjem, ki presega večkratno vrednost vseh vlog.

Hranilne vloge znašajo nad R 130.000.000.—

Prometni zavod za premog

d. d. v Ljubljani

prodaja

iz slovenskih premogovnikov

vseh kakovosti v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov za domačo uporabo, kakor tudi za industrijska podjetja in razpečava na debelo

inozemski premog in koks vsake vrste in vsakega izvora ter priporoča posebno

la čehoslovaški in angleški koks za livarne in domačo uporabo, kovaški premog, črni premog in brihete.

Naslov:

PROMETNI ZAVOD ZA PREM OG**d. d. v LJUBLJANI, Miklošičeva c. št. 15./II.**

Trgovska banka d. d., Ljubljana

PODRUŽNICE:

Maribor, Nova mesto,
Rakek, Slovenjgradec,
Slovenska Bistrica

Šelenburgova ulica številka 1.

(PREJ SLOVENSKA ESKOMPNA BANKA)

KAPITAL IN REZERVE DIN 17,500.000.—

Izvršuje vse bančne posle najtočneje in najkulantneje.

Brzjavlj: Trgovska

Telefoni: 139, 146, 458

EKSPozITURE:

Konjice, Meža-Dravogr.,
Ljubljana (menjalnica
v Kolodvorski ulici)

Zadružna banka v Ljubljani

Brzjavlj: Zadrubanka.

Aleksandrova cesta šte. 5.

Telefon šte. 367.

Vplačani kapital K 10,000.000.

Izvršuje vse bančne posle najtočneje in najkulantneje